

## संस्कृतवार्ता:

दिनाङ्क :- 24/02/2025

सायम् - 06:20

इयम् आकाशवाणी

सम्प्रति वार्ता: श्रूयन्ताम्

### आदौ मुख्यवार्ता:

- प्रधानमन्त्री मोदी अद्य बिहारस्य भागलपुर-तः प्रधानमन्त्रि-कृषक-सम्मान-निधि-योजनायाः एकोनविंशतितमं सहयोग-धनपुटकं प्रख्यापितवान्।
- प्रधानमन्त्री नरसिंह मोदी भोपालनगर-एषमो वञ्चिक-निवञ्चिक-शिखर-सम्मेलनम् उद्घाटितवान्। प्रोक्तवान् च यत्, समग्रमपि विश्वं भारतम् प्रति आशापूर्णदृशा विलोकयति।
- विदेशमन्त्री डॉ. एस. जयशंकरः प्रावोचत् यत् भारतं संयुक्त-राष्ट्र-मञ्चस्य शातिसन्धारणाभियानेषु बृहत्तमं योगदानकर्तृकं राष्ट्रं जातम् अस्ति। असौ अद्य नव दिलियां वार्ताहरान् सम्बोधयति स्म।
- नवघटित-दिल्ली विधानसभायाः त्रि-दिवसीयं सत्रम् अद्य समारम्भम्। विधायकः विजेंद्र-गुप्ता दिल्ली विधानसभायाः अध्यक्षः प्रचितः।
- आरम्भिक-व्यापार-दृष्टिक-अंशधन-विपणौ प्रतिशतम् एक-मितादधिकस्य अपचयः। सेंसिक्स पञ्चसप्तति-सहस्राङ्क-पतितम्, निफ्टी च षट्-त्रिंशदधिक-द्वि-शताङ्क-अपचिता।
- क्रिकेट-स्पर्धायाम्, एषमः आईसीसी चैंपियंस ट्रॉफीति विजिटु-स्पर्धायाम् अद्य न्यूजीलैंडदलस्य साम्युख्यं रावलपिंडी नगर-बिग्लादशेसाकं प्रचलति।

### प्रधानमन्त्री- कृषकसम्माननिधियोजना

प्रधानमन्त्री नरसिंह मोदी अद्य बिहारस्य भागलपुरतः प्रधानमन्त्रि-कृषक-सम्मान-निधि-योजनायाः एकोनविंशतितमं सहयोग-धनपुटकं प्रख्यापितवान्। एतस्याः योजनायाः अन्तर्गतं कृषक-समान-पुटकत्वस्य वार्षिकं षट् सहस्राणि रूप्यकाणि प्रदीयन्त-अशष्ट-दश-एक-त्रिंशदुत्तर-सप्त-शत-मितेषु कृषि-विज्ञान-कन्देषु अपि कार्यक्रमाः आयोजयिष्यन्त-येषु प्रायः सार्ध-द्वि-कोटि-मिताः कृषकाः प्रत्यक्षतया अभासीय माध्यमस्य च सम्मिलिताः भविष्यन्ति। कार्यक्रमस्य

विवरणं विनिमयीकुर्वन्, कन्द्रीय कृषि-कृषक-कल्याण-मन्त्री शिवराज-सिंहः चौहानः प्रावोचत् यत् कन्द्रीय राज्याणां च सर्वकाराणां योजनानां विषयं जागरूकता-वर्धनार्थम् एतस्मिन् दिनं कृषक-सम्मान-समारोहस्य रूपेण आमन्यत

---

#### प्रधानमन्त्री-वशिक-निवशिक-सम्मलिनस्य

प्रधानमन्त्री नरसिंह-मोदी उक्तवान् यत् भारतस्य इतिहासं इदं प्रथमवारमस्ति यत् निखिलमपि विश्वं भारतं प्रति आशान्वितया दृशा पश्यति। भोपालनगरं अद्य ग्लोबल इन्वस्टर्स समिट इति वशिक-निवशिक-सम्मलिनस्य शुभारम्भं कुर्वन् श्रीमोदी अवदत् यत् सर्वसाधारणाः, अर्थशास्त्रिणः, संस्थानानि, नक्षत्रादृशाश्च भारतम् प्रति आशान्विताः सन्ति। विश्वबैंकादारभ्य विश्वस्य सर्वाश्चापि प्रसिद्धाः महनीयाः संस्थाः भारतम् सर्वाधिक-तीव्र-गत्या विवर्धमानाम् अर्थव्यवस्थां प्रतिपादयन्तः सन्ति।

श्रीमोदी प्रावोचत् यत् विश्वस्य अनसंविश्वासं दृश्यं राज्याणामपि आत्मविश्वासः वर्धितः अस्ति। सहस्रं डबल इंजन इति द्विगुणितशक्तियुतस्य सर्वकारस्य कारणेन विकासस्य गतिश्चापि द्विगुणिता जाता अस्ति। प्रधानमंत्री न्यगदत् यत् विकसित-भारतं टैक्सटाइल, टूरिज्म टैक्सोलॉजीति त्रीणि क्षेत्राणि सर्वाधिकानि महत्वपूर्णानि सन्ति। अनसंप्रोदितं यत् सर्वकारः न कवलमतु त्रिषु क्षेत्रेषु पारंपरिक-कौशलं वर्धयति प्रत्युत एते टैक्सटाइल, जियो, मडिकल-टैक्सटाइल-सदृशेषु क्षेत्रेषु अपि कार्यं कुरुत।

श्रीमोदी प्रोक्तवान् यत् मध्यप्रदेशं निवशिकार्थं अयमद्य सर्वोत्तमः समयः अस्ति, यतश्च एतद् राज्यं खनिज-संसाधनं साकमेव आधारिक-संरचना-प्रकरणेषु अपि दृश्ये शीर्षं राज्येषु समाविष्टं वर्तत।

---

#### जयशंकरः शान्ति-संधारणम्

विदेशमन्त्री डॉ. एस. जयशंकरः प्रावोचत् यत् भारतं संयुक्त-राष्ट्र-मञ्चस्य शान्तिसन्धारणाभियानेषु बृहत्तमं योगदानकर्तृकं राष्ट्रं जातम् अस्ति। असौ अद्य नव दिल्यां विश्वशान्ति-संधारणस्य विषयान् आधृत्य वार्ताहरान् सम्बोधयति स्म। श्री जयशंकरः प्रावोचत् यत् भारतं सर्वेषामपि वशिकलक्ष्याणां प्राप्तये विश्वशान्तिसन्धारणं मुख्यकार्यत्वस्वीकुरुत।

---

#### माण्डविया - श्रमपरिष्कार

कन्द्रीयश्रमजीविकामन्त्रिणा डॉ. मनसुख माण्डविया इत्यनस् उक्तं यत् श्रमपरिष्कारः दशस्य कार्यबलनीतीनाम् आधुनिकीकरण-प्रयासानां च आधारः अभवत्। माण्डवियामहोदयस् नवदिल्ल्यां सामाजिकन्यायविषय-प्रथमवारं क्षत्रीयसंवादस्य उद्घाटनावधौ एतत् उक्तम्। अस्मिन् कार्यक्रम-कर्मचारीराज्यबीमानिगमस्य चतुःसप्तति-तमस्य स्थापनादिवसस्य अपि आयोजनम् अभवत्। श्री माण्डविया इत्यनस् प्रतिपादितं यत् संवादः अभिनव-समाधान-अन्वेषण-क्षत्रीय-सहकार्यं सुदृढं कर्तुं मञ्चरूपेण कार्यं करोति। आयोजन-माण्डविया वर्येण ई-श्रम चलदूरभाषीय तन्त्रांशस्यापि अनावरणं कृतम्। अनावरणस्य प्रशंसाम् कुर्वता मन्त्रिणा प्रकाशितं यत् अनस् तन्त्रांशस् सम्पूर्णं राष्ट्र-श्रमिकाणां सौलभ्यानि, सौविध्यानि च वर्धितानि भविष्यन्ति।

---

सम्प्रति महाकुम्भ संबद्धाः वार्ताः

महाकुम्भ प्रयागराजः

प्रयागराजे त्रिवेणी संगमे समनुष्ठीयमानस्य महाकुम्भमेलकस्य अवसान आसन्नप्रायमेव अत्रावसरे सामाजिक-न्याय-अधिकारिता-मन्त्रालय द्वारा प्रयागराजे समनुष्ठीयमाने महाकुम्भे साम्प्रतं यावत् वृद्ध-जनेभ्यः षोडश-कोटि-रूप्यकतोऽप्यधिक-मूल्यवन्ति प्रायशः एक-लक्ष-मितानि सहायकोपकरणानि वितरितानि सन्ति। महाकुम्भ मेला-क्षेत्रस्य सेक्टर सप्त इति उपक्षेत्रे मन्त्रालयस्य मंडपे आवश्यकताकुलेभ्यः ज्येष्ठजनेभ्यः सहायकोपकरणानि वितीर्यमाणानि सन्ति, येन अधुना पर्यन्तं प्रायः एक विंशति-सहस्र-मिताः वृद्धजनाः लाभान्विताः जाताः सन्ति। अस्माकं स्रोतांसि सूचयन्ति यत् मण्डपात् संवादात्मक-रीत्या मन्त्रालयस्य विभिन्न-योजनानाम् उपक्रमाणां प्रकल्पानां च विषये जागरूकतापि प्रसार्यते। मंडपः 'दिव्य-भव्य-आभासीय' ध्येयस्य आधारेण सुसज्जीकृतः अस्ति, यद्धि आधुनिक-प्रविधीन् पारम्परिक मूल्यानि च एकीकरणे मन्त्रालयस्य प्रतिबद्धतां प्रदर्शयति। ऐषमो महाकुम्भे मन्त्रालयस्य सक्रिया सहभागिता सामाजिक-न्याय-अधिकारितां प्रति तस्य समर्पणमपि प्रदर्शयति। संस्कृत-वार्ता-कक्ष-तः युवराज भट्टराई।

---

दिल्ली-विधानसभायाः त्रि-दिवसीय-सत्रम् अद्य समारम्भम्

नवघटितायाः दिल्ली-विधानसभायाः त्रि-दिवसीय-सत्रम् अद्य समारम्भम् अस्ति। मुख्यमन्त्री रखी गुप्ता तदीय-मन्त्रिमंडलस्य सदस्याः प्रवक्षी-साहिब-सिंहः, आशीष-सूदः, मनजिंदर-सिंह-सिरसा, कपिलमिश्रः, रवींद्र-इंद्राज-सिंहः, पंकज-सिंहश्च विधायक-पदस्य शपथवचनं स्वीकृतवन्तः। प्रोटम् स्पीकर पदारूढः अरविंदर सिंह लवली तस्यः अन्यस्यः च शपथ-वचनं कारितवान्। ध्येयमस्ति यद् अद्य अन्य-नवनिर्वाचित विधायकश्चापि शपथ-वचनं स्वीकृतम्। रोहिणी-तः विधायकः विजेंद्र-गुप्ता दिल्ली विधानसभायाः अध्यक्षः प्रचितः अस्ति। उपराज्यपालः वी.क.सक्सस-वर्यः श्वः सदनं संबोधयिष्यति। विगत-सर्वकारस्य कार्यजातषु अपि सी.ए.जी. इत्यस्य विवरणम् अपि

तद्दिनं एव सदनं उपस्थापयिष्यतः त्रि-दिवसीय-सत्रमिदं फरवरी-सप्तविंशीं यावत् चलिष्यति। सद्य एव सम्पन्नं विधानसभा-निर्वाचनं भाजपा-दलं अष्ट चत्वारिंशत् आसनानि अधिगम्य ऐतिहासिकः विजयः प्राप्तः आसीत्, अपरत्र च आम आदमी पार्टीति दलं क्वचित् द्वाविंशतिः आसनानि एव प्राप्तानि आसन्। पूर्वमुख्यमन्त्री कालकाजी-क्षेत्रे आप- दलस्य विधानसभा-सदस्या आतिशी सदनं विपक्षस्य नष्टं भविष्यति।

---

#### अंशधनविपणौ अपचितिः

वैश्विक अंशधन-विपणौ अपचिति-कारणं अद्य आरम्भिक-व्यापार-दक्षिक-अंशधन-विपणौ प्रतिशतम् एक-मितादधिकस्य अपचयः अंकितः। सेंसिक्स् पञ्चसप्तति-सहस्राङ्कः पतितम्, निफ्टी च षट्-त्रिंशदधिक-द्वि-शताङ्कः अपचिता।

---

#### क्रिकेट्-आई सी सी चैंपियन्स

क्रिकेट् स्पर्धायाम्, ऐषमः आईसीसी चैंपियंस ट्रॉफीति विजितुं-स्पर्धायाम् अद्य न्यूजीलैंडदलस्य साम्युख्यं रावलपिंडी नगर-बांग्लादेशं साकं प्रचलति। ध्यानास्पदमस्ति यत् तत्र न्यूजीलैंड-दलं पणकं विजित्य क्षत्रक्षेत्रं प्रचितम् अस्ति अथ च बाङ्गलादेशं दलं प्रथमं क्रीडति।

---

#### अमरीका- समयसीमाः

अमरीकायां संधीयसर्वकारस्य कर्मचारिणां कृत-पूर्वसप्ताहस्य कार्योपलब्धीनां प्रस्तुतीकरणस्य समयसीमा अद्य रात्रौ समाप्तं यास्यति। ट्रम्प प्रशासनं शनिवासर-प्रायः दशमलवोत्तर पञ्चाधिक द्वि लक्षाधिकः संधीयकर्मचारिभ्यः ईमेलपत्राणि प्रेषितानि, तेषां प्रतिक्रियाय-अष्टचत्वारिंशत् होराः प्रदत्ताः आसन्। एकस्मिन् सामाजिकान्तर्जालीय-संदेश-ट्रम्प प्रशासनस्य सर्वकारीयदक्षताविभागस्य प्रमुखः एलोन् मस्कः अवदत् यत् यदि कश्चित् जनः प्रतिक्रियां न ददाति च तस्य त्यागपत्रम् मंस्यतः अवदत् यत् य-पूर्वम-कार्यविवरणानि प्रस्तुतवन्तः तेषां पदोन्नतिविषय-विचारोपि भविष्यति।

---

#### रत्न-महाकुम्भः

भारतीय-रत्न-विभागस्य प्रयागराजस्य आयोज्यमाणस्य महाकुम्भस्य आगम्यमानस्य आगन्तुकतीर्थयात्रिभ्यः सौविध्यपूर्णायाः यात्रायाः विकल्पप्रदानार्थं निरन्तरं प्रयासाः विधीयन्तस्मिन्। कन्द्रीय-रत्न-मन्त्री अश्विनी-वर्मा रत्न-बोर्ड-इत्यत्र स्थापितात् वॉर रूम इत्याख्य-कक्षात् तत्रत्यां स्थितिं निरीक्षतः श्रीवर्मा जनौघ-प्रबन्धनस्य निरीक्षणार्थं नव-दिल्ली-रत्न-स्थासनस्य निरीक्षण-यत्रामपि व्यदधात्। तदनु सञ्चार माध्यमस्य साकं सम्भाषमाणः श्रीवर्मा प्रोक्तवान् यत् नवदिल्ली रत्न-स्थासनस्य जनौघस्य नियन्त्रणार्थं नवदिल्ली-प्रदक्षिणाः उत्थापिताः सन्ति।

### निर्वाचनायोगः

भारतनिर्वाचनायोगः सर्वेषां राज्यानां कन्द्रीशसितप्रदर्शनां च मुख्यनिर्वाचनपदाधिकारिभिः सह मार्चमासस्य चतुर्थे पञ्चमदिनाङ्के, नव दिल्लीयां भारतीय-अन्ताराष्ट्रिय-प्रजातन्त्र-निर्वाचन-प्रबन्धनसंस्थानस्य द्वि-दिवसीय-सम्मेलनस्य आयोजनं करिष्यति। नवनियुक्तस्य मुख्यनिर्वाचनायुक्तस्य ज्ञानशकुमारस्य नेतृत्वे एतत् प्रथमं सम्मेलनं भविष्यति। द्वि-दिवसीय-सम्मेलनं राज्यानां कन्द्रीशसितप्रदर्शनां च निर्वाचनाधिकारिणां कृतपरस्परं अनुभव-विनिमयस्य, विचार-विमर्शस्य, परस्परशिक्षणस्य च मञ्चत्वस्य कल्पितः अस्ति।

### क्रिकेट महिलाप्रीमियरलीग

महिलाप्रीमियरलीग इत्यस्यां क्रिकेट-क्रीडा-प्रतिस्पर्धायाम् अद्य सायं बङ्गालूरुनगरस्य एम.चिन्नास्वामी-क्रीडाङ्गणस्य रॉयल-चलेंजर्स-बङ्गालूरु-दलं यूपी-वॉरियर्स-दलं सम्मुखी करिष्यति। क्रीडायाः प्रसारणं सायं सार्द्ध-सप्तवादनस्य भविष्यति।

॥ इति वार्ताः॥